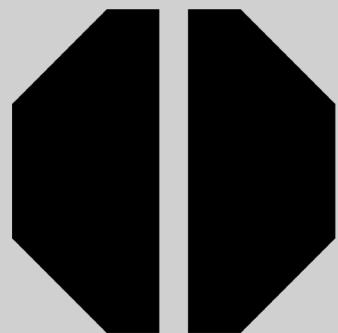

TSI KANIATARÍ:IO AOKORÁHSERA

IAKONONHWARAKAREWÁHTON AORIHWA:KE IERIHWISÁKSTHA

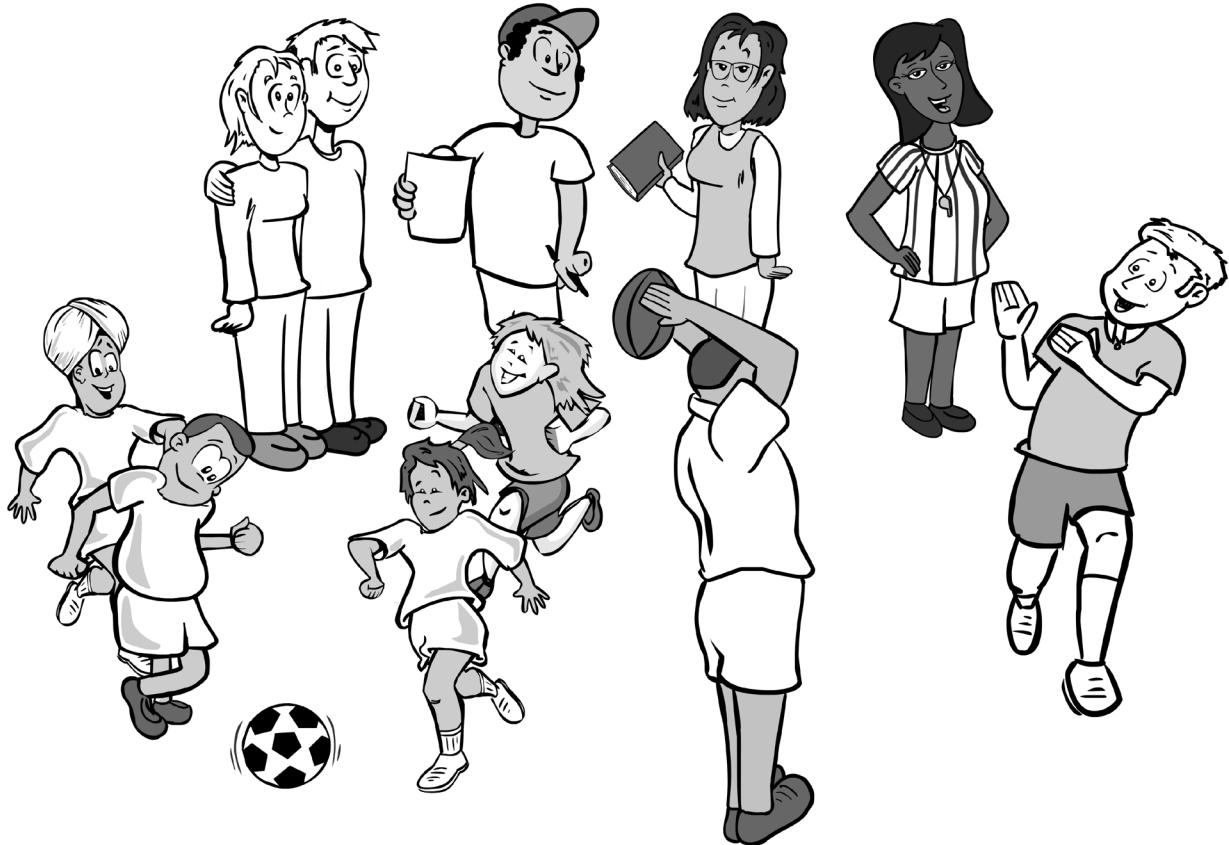
ROWAN'S LAW

KARONWARÀ:KE KAHIATONHSERANTÁKTON:
15 NA'TEHONOHSERIIÀ:KON TÁHNON SÉNHA NITHOTÍ:IONS

Ontario

Iorihowá:nen taié:tahste tsi iakokarewáhtha tóka' tsi niiakónnhes eniontia'tahkariiöhsthake. Ótia'ke wè:ne ahsatkáhtho tsi iakokarewáhton nek tsi oh káti ne tóka' akonontsistakon iakokarewáhton? lah tiótkon tewè:ne táhnon iah teiò:ken atstè:shon tóka' wa'ontenonhwarakaré:wahte. Ne ò:ni nó:nen iah thaón:ton aiontkáhtho tsi iakokarewáhton, ónhka'k né:ne iakononhwarakarewáhton shé:kon ionttó:ka's tsi na'akoià:tawen táhnon teiotoninhwentsióhon taiontáthsnie'ne.

Ne kí:ken kahiatónhsera ensaié:nawa'se sénha ahseweientéhta'ne ne iakononhwarakarewáhton aorihwà:ke ne káti enwá:ton i:se táhnon ronátia'ke aesewatatenónhstate – iaweronhátie tóka' tesatkénnies, sateweiénhstha, saksà:taien, sheweienhstén:nis, saterihonte tóka'ni sherihonnién:ni.

NAHÒ:TEN NÉ:'E NE IAKONONHWARAKAREWÁHTON?

Iakononhwarakarewáhton né:'e kén:ton tsi akonòn:wara iakokarewáhton. Iah thaón:ton aontkáhtho ne X-ray, CT kaka'eniónstha téka'ni ne MRI. Niiakorì:wawen's tsi ní:ioht tsi ionnonhtónnions, ionttó:kas tähnon tsi niiontiérha.

Enwá:ton aiakononhwarakarewáhton téka' ienon'tsì:ne, iekónhshne téka'ni ieniarà:ke aiakokòn:reke. Enwá:ton aiakononhwarakarewáhton ò:ni téka' ieia'tà:ke aiakokòn:reke tsi nika'shátste akonòn:wara wa'orià:neron akonontsítakon. Karihwáhston kí:ken ne téka' ienon'tsì:ne wa'akokón:reke ne ahthén:no téka'ni ka'shátste wa'eia'taién:ta'ne ohswen'karà:ke.

Teioterien'thá:ra né:'e téka' iakononhwarakarewáhton. lotkà:te ken'nikarihwéhsha ok niiakorì:wawen's téka' iakononhwarakarewáhton, nek tsi enwá:ton kari:wes aionttokhà:sheke tähnon kari:wes neniakorì:wawen, kwah né:ne aiakentó:ra'se aonsaiakehià:ra'ne téka'ni iako'nikonhrèn:ton.

TAIÉ:TAHSTE TSI

AIAKONONHWARAKAREWÁHTON

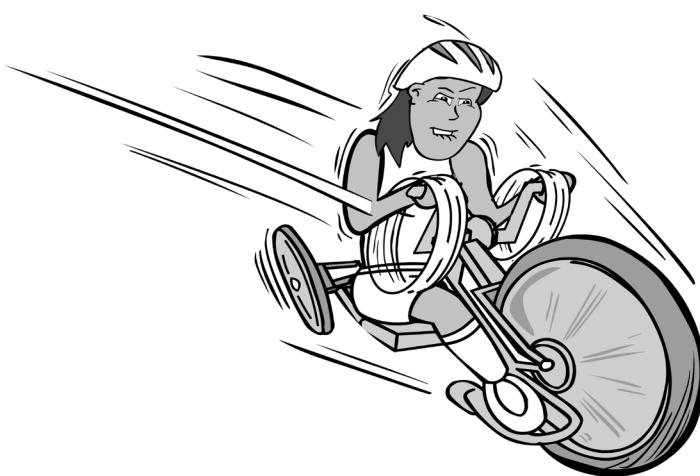
Tiotieréhton, sataterihónnien ne iakononhwarakarewáhton aorihwà:ke.

E'thóhtsi ò:ni:

- Serihwahní:rat tsi í:se sátstha/róntstha ne tehontkénnies, ne iontstáhkwa né:ne shé:kon ioiánere tsi ioió:te;
- Serihwahní:rat tsi í:se sátstha/róntstha ne tehontkénnies ne iontstáhkwa né:ne iekaié:ri tsi ioienawà:kon;
- Serihwahní:rat tsi í:se serihwakweniénhstha/ratirihwakweniénhstha ne tehontkénnies tsi kaianerenhserá:ien tsi tenhontkén:ni;

- Serihwáhsere ne sentióhkwa/sateweienhstáhkwa aoianerenhsera'shón:'a ne iakononhwarakarewáhton aorihwà:ke táhnon serihwahní:rat tsi tehontkénnies ratirihwáhsere ò:ni; táhnon
- Teserihó'kwat tsi enhonatarenonhstá:tonke táhnon enhotinaktiióhake ne aiontathró:ri tsi iakokarewáhton. Serihwahní:rat tsi akwé:kon roti'nikonhraién:ta's tsi ate'shén:na teiontká:nere téka' iah thaierihwakará:tate.

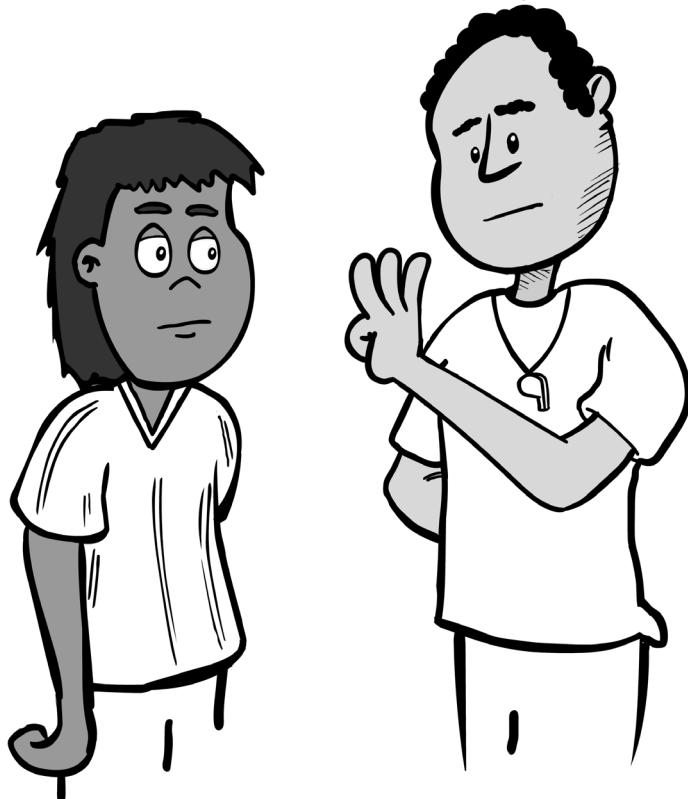

IEIÉN:TERE'S TSI IAKONONHWARAKAREWÁHTON

◆ HIT. STOP. SIT.

Enwá:ton akwé:kon aieién:tere'ne tóka' ónhka iakononhwarakarewáhton tóka'
ronaterièn:tare nahò:ten ahonnè:sake táhnon ahontahonhsí:iohste.

Ne ón:kwe né:ne iakononhwarakarewáhton ta'nón:wa énska tóka'ni sénha
enwatena'tón:ni nè:ne ehtà:ke iona'tónnion. Ta'nón:wa óksa enwatena'tónhahse
tóka'ni tóhkara nenkahwistá:'eke, tóhkara niwenhniserá:ke, iotohétston. Nek ne énska
watena'tón:ni enkakwé:ni ne aionnonhtónnion tsi iakononhwarakarewáhton. Thóha
akwé:kon né:ne rotinonhwarakarewáhton iah tehoti'nikonhráhton's.

Watena'tón:nis táhnon tsi niíakoià:tawen's nó:nen iakononhwarakarewáhton:

TSI IEIA'TÀ:KE:

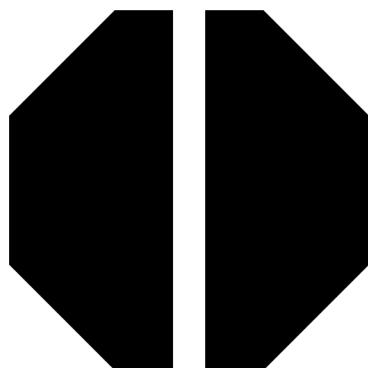
- lakonontsistanòn:waks
- leiò:reks akonontsistakon
- lakotsinonhwaténies
- lakohsiahonhtanòn:waks téka'ni tetiontstikánions
- la'teiakokahrià:kon
- lako'nikonrhárha ne oháhsera téka'ni iorakaré:ni
- lohwistakarè:re ne ionhónhsakon
- lakentorà:se tsi teiontia'takarenhráhstha
- Teiakohwihsenhé:ion téka'ni teiakohwihsenhé:ton
- lakoserénhtara's
- "lah tetkaié:ri tsi niwakonnhò:ten"

TSI NIIAKONNHÒ:TEN:

- lakoterihonkóhtani (watièsà:ke aontaie'nikòn:ren'ne téka'ni aiakonà:khwen)
- lako'nikonhrèn:ton
- lako'nikonhráksen
- Tiakoton'néksko táhnon iakotetshahnihé:nis

TSI IONNONHTÓNNIONS:

- lah iottakwarihsion teionnonhtónnions
- Skennén:'a ionnonhtónnions
- Teiako'nikonhrawénrie
- lakentorà:se aionnonhtonnión:ko
- lakentorà:se aonsaiakehià:ra'ne

TSI IAKÓ:TA'S AORIHWA:KE:

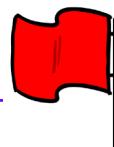
- Sénha téka'ni ká:ro niiotkà:te iakó:ta's ne ens ní:ioht
- lakentorà:se aiakó:ta'we

ONEKWÉNHHTARA KANIÀ:TAROTE

"Onekwénhtara kanià:tarote" né:'e kén:ton tsi sénha teioterien'thá:ra tsi iakokarewáhton. Iorihwáktste karihwà:reks ne onekwénhtara kanià:tarote, ia'satewennáta ne 911.

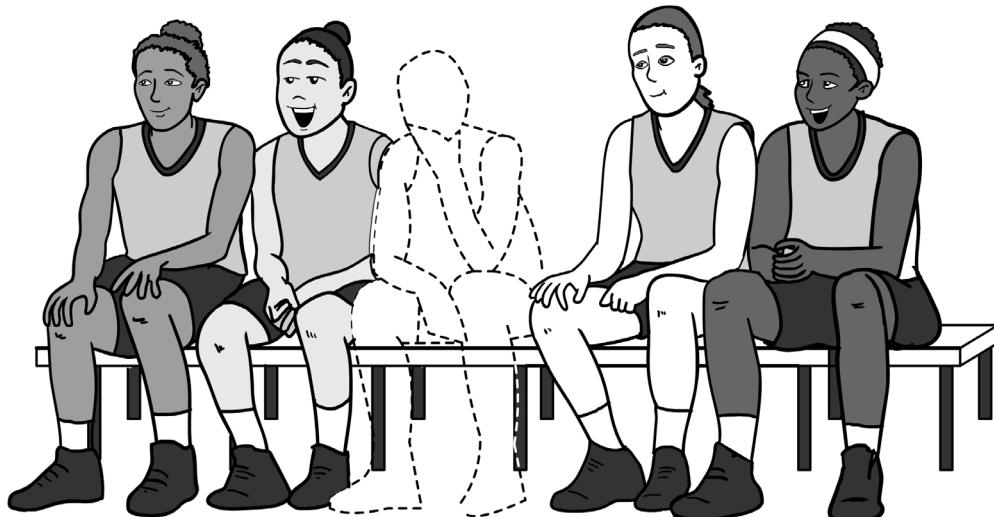
- Iakoniaranòn:waks tóka'ni iohkará:rens
- Teiohnà:ne tsi iontkáhthos
- Lots'iío:ha tóka'ni iorónhkwaní teienentshà:ke tóka'ni teiehsinà:ke
- Teiotenonhianíhton tóka'ni ieiò:reks tsi iakonontsistanòn:waks
- Thitiakotihenthónkwas tóka'ni iakosená:karasks
- Iako'nikonhráhton's
- Iontstikánions
- Sénha taiotka'tátie tsi iah teiontorihshentátie, iakothswà:tani tóka'ni iakorihwaneká:ron
- Sénha táhnon sénha teiakoni'ttonniennihátie

OH NENHSÁTIERE NÓN:WA?

Tóka' ónhte íhsehre tsi iakononhwarakarewáhton, kwah óksa tesatón:koht tóka'ni tesheiatón:koht ne tsi nihontíérha. Tóka' aontahsatkón:tahkwe tsi nihsíérha, né:'e sénha enkakówanahahte tsi ta'nón:wa sénha ka'shátste, táchnon kari:wes neniacoià:tawen tsi iakononhwarakarewáhton. Sheiatewennáta'ahs ne ronwatiéen:'a/ronwatinónnha (tóka' ká:ro ne 18 na'tehonohseriì:kon) tóka'ni raotihwá:tsire/ronatén:ro né:ne wa'ontathsén:naren aiesaríhon ahsheiatewennátahse tóka' ok naiá:wen. Tóhsa akaonhá:'ok akénhake né:ne iakononhwarakarewáhton.

laweronhátie ónhka né:ne teiontatonkóhton ahse'kén rón:nehre tsi iakononhwarakarewáhton, e'thóhtsi iakotsináhken tóka'ni teiakóhsnie aiontatkwáhtho tsi niiohsnó:re tsi aiekwé:ni. Ne thi ionkwè:tate e'thóhtsi iah tha'taontaiontkón:tahkwe tsi niiontiérhahkwe tsi ionteweiénhstha, iakoweienhstén:ni, tóka'ni teiontkénnies tsi niió:re iakotsináhken aiontateríhon.

SAIAKOIE'WENTA' ONHÁTIE

Thóha akwé:kon né:ne
ronanonhwarakarewáhton énska
tóka'ni kaié:ri nensewentén:ta'ne
enhonatié:nawahste
aonsahatiie'wén:ta'ne. Ótia'ke ne ón:kwe
sénha kari:wes ronatienawáhstha.
Akwé:kon na'tekontihánion tsi
ronanonhwarakarewáhton – tóhsa
tesate'nién:tenhst tsieià:ta táhnon akó:ren
tsi kenie'wén:ta's.

Enwá:ton kari:wes naiakoià:tawen tóka'
iakononhwarakarewáhton. Ta'nón:wa
nia'té:kon aiónttoke, kwah né:ne
iakonontistanòn:waks, iakoniaranòn:waks
tóka'ni iakentorà:se aiontkáhtho,
táhnon ta'nón:wa wenhni'taténion
tóka'ni iohseraténion eniotié:nawahste.
Ótia'ke ta'nón:wa ok nahò:ten
teiotténion raonanonhwará:kon né:ne
aontakarihón:ni tsi tsiako'nikonhrhèn:sko,
iakentorà:se aionnonhtonnión:ko
tóka'ni iako'nikonhrèn:ton. Wa'kèn:re
tsi niiá:wen's, ionkwè:tate né:ne tóhkara
nónteratste iakononhwarakarewáhton
táhnon iah tetsiakoie'wentá:'on tsi
na'tekiátere ta'nón:wa aón:tohwe ne
akononhwará:kon, "second impact
syndrome" ratina'tónhkwa, né:ne
ta'nón:wa aontakarihón:ni tsi iah
thietsieia'taié:ri tóka'ni iakawenhé:ion.

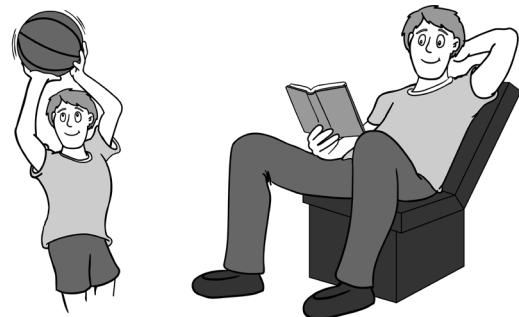
Tsi náhe ne ón:kwe tsiakoie'wenta'onhátie
tsi iakononhwarakarewáhton, e'thóhtsi
tóhsa othé:nen nahatí:iere né:ne sénha

enkahétkenhte tsi nahò:ten ó:nen
ionttó:kas. Ne kí:ken ta'nón:wa akén:ton
aontaiakón'heke ok niointiérrha kwah
né:ne iontia'tahkariiöhstha, kawennárha
ióntstha tóka'ni ionteweiénhstha.

Teiotonhwentsióhon aionte'nikonhrí:iohste
ne káti aonsaieie'wén:ta'ne. Tóka'
taiakohsteríhen aonsaiontahsónteren
tsi niointiérhahkwe, né:'e entkarihón:ni
tsi sénha enkahétkenhte ne nahò:ten
ionttó:ka's táhnon sénha enkari:wetste
aonsaieie'wén:ta'ne.

laweronhátie ónhka
iakononhwarakarewáhton e'thóhtsi
aiontathró:ri ne ronatia'kéhshon. Ne
kí:ken kén:ton ne ronwatiién:a, akwé:kon
kanenhra'shón:a tehontkénnies,
ionteweienhstahkwa'shón:a,
shakotiweienhstén:nis táhnon
shakotirihonnién:nis.

Táhnon sasehià:rak, tóka' aiontahsónteren
tsi ionteweiénhstha sénha iorihowá:nen tsi
ní:ioht ne taonsaiontkén:ni.

AIONTAHSÓNTEREN TSI IONTEWEIÉNHSTHA TÁHNON TEIONTKÉNNIES

Tehontkénnies táhnon ronteweiénhstha né:ne iakotsináhken iakorihwénhton tsi ronanohwarakarewáhton tká:konte ahatirihwáhsere nahò:ten rotianerenhserá:ien ne raotinèn:ra tsi tehontkénnies tóka'ni tsi ionteweienhstáhkwa rotianerenhserá:ien.

Tehontkénnies táhnon ronteweiénhstha e'thóhtsi tahatiié:na ne ata'karitétshera rotio'ténion táhnon tehontkénnies kanèn:ra/ionteweienhstáhkwa ne ahatikwatá:ko tsieia'tátshon aierihwahserón:ni ne aiontahsónteran tsi teiontkénnies ne ò:ni ne aiontahsónteran tsi ionteweiénhstha.

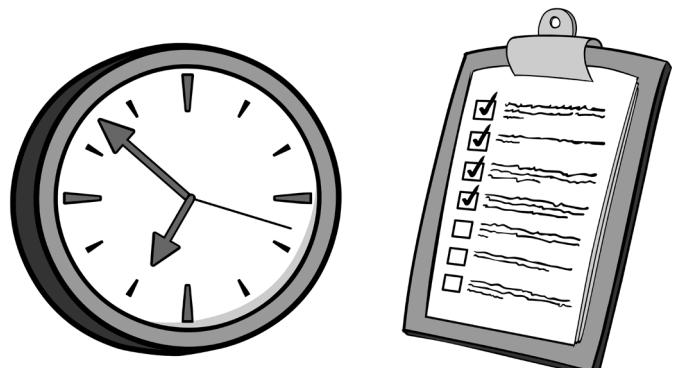
Aonsaionteweienhstà:na Karihwahserón:ni (Tsi Ieweientéhta's táhnon Iontia'tahkariiöhstha)

Nihonnà:sas táhnon ratikowá:nens ronteweiénhstha tká:konte ahatirihwáhsere ne ionteweienhstáhkwa rotianerenhserá:ien, né:ne kahretsiá:rons skennén:a aiontahsónteran tsi ieweientéhta's táhnon iontia'tahkariiöhstha.

Sheiatewennáta'hs ne ionteweienhstáhkwa ne sénha aesató:kenhse.

Aonsaionteweienhstà:na Kaianeréhsera

Thóha akwé:kon tetsiontkenniónhe kaianeréhsera wá:ton tsi e'thóhtsi 24 tsi niió:re 48 nenkahwistá:'eke ahontoríhshen ne tehontkénnies ohén:ton tsi niió:re taontahontáhsawen ahontahsónteran tsi tehontkénnies. Teiontkénnies e'thóhtsi tóhsa aiontahsónteran tsi iontateweienhstén:nis, iontia'tahkariiöhstha tóka'ni teiontkénnies tsi niió:re iakotsináhken aiontateríhon.

Ne kaienterítston ehtà:ke karáhston ne karò:ron tsi niiontierà:ne táhnon tsi nihontiérha né:ne iotka'tátie wátston ne tetsiontkenniónhe kaianerenhserá:ien táhnon tsionteweienhstà:ne karihwahserón:ni.

Kaienterítston: Thikén:'a Tsi Niiontierà:nes Tetsiontkenniónhe Kaianeréhsera

Tsi Niiontierà:ne	Kanién:te	Tsi Nihontiérha	Nahò:ten Kanién:te ne lokháhaien
1	Tsi nenióntiere né:ne iah sénha tekahetkénhtha tsi ionttó:ka's	Nia'tewehniserá:ke tsi niiontérha né:ne iah sénha tekahetkénhtha tsi ionttó:ka's, kwah né:ne aiontorià:neron akonónhsakon táhnon ohstónha aiakoió'ten	Skennén:'a taontaiontáhsawen ne aiontéweienhste táhnon aiakoió'ten nia'tewehniserá:ke
2	Ohstónha aiontia'keretstánion	lah teiökste nahò:ten niiontiérha né:ne nek ne ohstónha sénha teiakaweriáhkwa, kwah né:ne ionthahi:ne tóka'ni kanónhsakon tékeni teiokahkwèn:tonte 10 tsi niió:re 15 nikahikará:ke	Skó:wanaht tsi na'tesaweriáhkwa
3	Teiontkénnies-aorihwà:ke tsi niiontiérha	Skátshon nahóntiere tsi ní:ioht ne tehonráhtats tóka'ni tehonto'tsinéhtha lah othé:nen né:ne aiontatié:na tóka'ni aiontatenontsistakón:reke tsi niiontiérha	Iahá:tsiest ne aiontorià:neron
4	lah thaiontatié:na tsi iontateweiéhstén:nis, ronteweiéhstha, rontia'tahkariiöhstha	Sénha wentó:re ahontia'tahkarí:iohste lahá:tsiest ne kaió'tats iakoteweienhstén:ni (tóka' tkaié:ri)	Iontia'tahkariiöhstha, teiontia'takarenhráhstha táhnon sénha é:so ionnonhtonniónkwás
5	lah the tekaió'tats tsi niiontiérha	lah the tekaió'tats tsi niiontiérha – né:ne aiontatié:na tóka' enwá:ton	Aonsaiekwatá:ko tsi tiako'nikonhrakontáhkwen táhnon enionte'nién:tenhste nahò:ten ieweién:te
6	Eniontahsónteren tsi teiontkénnies	lah the tekaió'tats tsi iontkahri:tha tóka'ni teiontkénnies	

Tiótkon teiotonhwentsiöhon iakotsináhken aiontaterihon ohén:ton tsi niió:re enwá:ton ne teiontkénnies aonsaiontéweienhste, aiontateweiéhsten tóka'ni taiontkén:ni.

Sherihwanón:tonhs ne sá:wen tehontkénnies kentióhkwa táhnon ionteweienhstáhkwa aiesahró:ri tsi iokháhaien áthsere.

Teiontkénnies ens iakotateweienentá:'on ó:ia kaio'tenhserá:ien aontaiontáhsawen nó:nen aiekwé:ni akwé:kon naióntiere ne nón:wa kaio'tenhserá:ien táhnon iah á:se téka'ni sénha tekahetkénhtha tsi ionttó:ka's. Tóka' ka'ok nón:we kaio'tenhserá:ien sénha kahetkénhtha tsi ronttó:ka's, e'thóhtsi tahatí:ta'ne táhnon aonsahónhkete ne ohnà:ken kaio'tenhserá:ien. Skátshon kaio'tenhserá:ien arà:ne 24 nenkahwistá:'eke eniakotié:nawahste aiakóhson. Tóka' ionttó:ka's iah sénha ioiánere tewá:tons téka'ni téka' sénha enkahétkenhte, teiontkénnies e'thóhtsi iaonsaiontatkwáhtho ne iakotsináhken téka'ni teiakóhsnie.

TSIAKAWEHIAHRAHKWÉN:NI

Sehià:rak:

- 1. Tsién:tere'n watena'tón:ni táhnon ionttó:ka's tsi iakononhwarakarewáhton táhnon tesatón:koht** í:se tóka'ni teiontkénnies tesheiatón:koht tsi nihontiérha, iaweronhátie tóka' rón:ton tsi iah the teiotié:ren.
- 2. To iesátken's/iontákken's ne teiontkénnies** ne iakotsináhken tóka'ni teiakóhsnie.
- 3. Shehretsiá:ron skennén:'a tentiontáhsawen** tsi ionteweiénhstha táhnon teiontkénnies.

Rowan Stringer

● ROWAN'S LAW

Kí:ken karonwarà:ke kahiatonhseranentá:kon ne aorihwà:ke ne Rowan's Law iakononhwarakarewáhton aie'nikòn:raren iontstahkwa'shón:'a kahiatonhserarò:ron. Rowan's Law wa'akohsén:nahkwe ne Rowan Stringer, ionhthenno'tsherenhá:wis tsi ionteweienhstáhkwa Tsi Kanà:tsio nón:we, né:ne iakawenhé:ion kanenna'kè:ne 2013 shiohserò:ten né:ne "second impact syndrome" na'akoià:tawen (ón:tohwe ne akonòn:wara iakononhwarakarewáhton takarihón:ni ohén:ton tsi niió:re ó:ia iakokarewáhton saieie'wén:ta'ne). Thonehtáhkwen tsi Rowan áhsen nónteratste iakononhwarakarewáhton tsi nikari:wes ne ià:ia'k niwenhniserá:ke tsi náhe ionhthenno'tsherenhá:wis teionthénno. Iakononhwarakarewáhton nek tsi iah teiakoterièn:tarahkwe tsi akonòn:wara teiotonhwentsiò:ni aionaktó:take aonsakaie'wén:ta'ne. Ne ò:ni ne ronwatiién:'a, rotirihonnién:ni tóka'ni iontateweienhstén:nis.

Kí:ken iontstáhkwa iah tekanién:te aiako'nikòn:ron ne iontétsien'ts aorihwà:ke ne akota'karitétshera. Ne aiesa'nikòn:ron tsi ní:ioht tahsatáthsnie'ne tóka' sanonhwarakarewáhton sattó:ka's, she'nikonhri:sak ne iakotsináhken tóka'ni teiakóhsnie.